

چکیده

مقدمه: خود مراقبتی باعث بهبود کیفیت زندگی در بیماران مبتلا به بیماری مزمن کلیه^۱ می‌شود. با توجه به اینکه تلفن‌های هوشمند دسترسی کارآمد به برنامه‌ی خودمراقبتی را تسهیل می‌کنند، هدف این پژوهش ارائه برنامه کاربردی خودمراقبتی برای مبتلایان به CKD بود.

روش پژوهش: مطالعه حاضر توسعه‌ای-کاربردی شامل یک فرآیند دو مرحله‌ای بر اساس اصول کاربر محور برای طراحی و توسعه برنامه خودمراقبتی مبتنی بر تلفن‌های هوشمند بود. در مرحله اول ۱۵ بیمار به طور تصادفی و ۲۵ نفر از متخصصان کلیه و مجاری به صورت غیر تصادفی و هدفمند از درمانگاه نفرولوژی بیمارستان‌های وابسته به دانشگاه‌های علوم پزشکی ایران و کردستان به منظور شناسایی عناصر ضروری برنامه خود مراقبتی انتخاب شدند. در مرحله دوم برنامه خودمراقبتی در قالب نرم افزار آندروید طراحی و در اختیار ۴۰ بیمار (۱۹ نفر مرد، ۲۱ نفر زن، ۱۵ تا ۸۰ سال) قرار گرفت و ارزیابی کاربرپذیری با استفاده از پرسشنامه کوئیز انجام شد.

یافته‌ها: در مرحله اول مطالعه ۳۳ عنصر (۸ مورد برای ورود اطلاعات دموگرافیک بیمار، ۱۱ مورد برای ورود اطلاعات بالینی بیمار و ۱۴ مورد برای قابلیت‌های آموزشی برنامه) برای ورود به برنامه خود مراقبتی ضروری شناسایی و تعداد ۶ عنصر غیر ضروری قلمداد شدند. در مرحله دوم به طور میانگین، رضایت کاربران از کارکرد کلی برنامه ۸۲/۵ درصد، از صفحه نمایش ۸۶/۲۵ درصد، اصطلاحات و محتوای نرم‌افزار ۷۹/۵ درصد، از قابلیت‌های کلی برنامه ۸۴ درصد و از قابلیت‌های یادگیری نرم افزار ۷۸/۵ درصد ارزیابی و گزارش می‌گردد.

نتیجه‌گیری: طراحی یک برنامه خودمراقبتی چند رسانه‌ای مبتنی بر تلفن هوشمند برای بیماران مبتلا به CKD کاربرپذیر و قابل قبول بود. به نظر می‌رسد نتایج بکارگیری این برنامه متاثر از محتوای آموزشی برنامه خود مراقبتی باشد. این برنامه دربرگیرنده مطالب آموزشی ضروری، در دسترس بیمار و همراه با قابلیت-های کاربردی و آسان به جهت ترویج پایبندی بیمار به رفتارهای مطلوب خودمراقبتی است.

^۱ Chronic Kidney Disease (CKD)

واژگان کلیدی: خودمراقبتی، بیماری مزمن کلیه، تلفن هوشمند، برنامه کاربردی